ĆWICZENIA do szkoły podstawowej

3

KLASA

Część 1

My i nasza szkoła

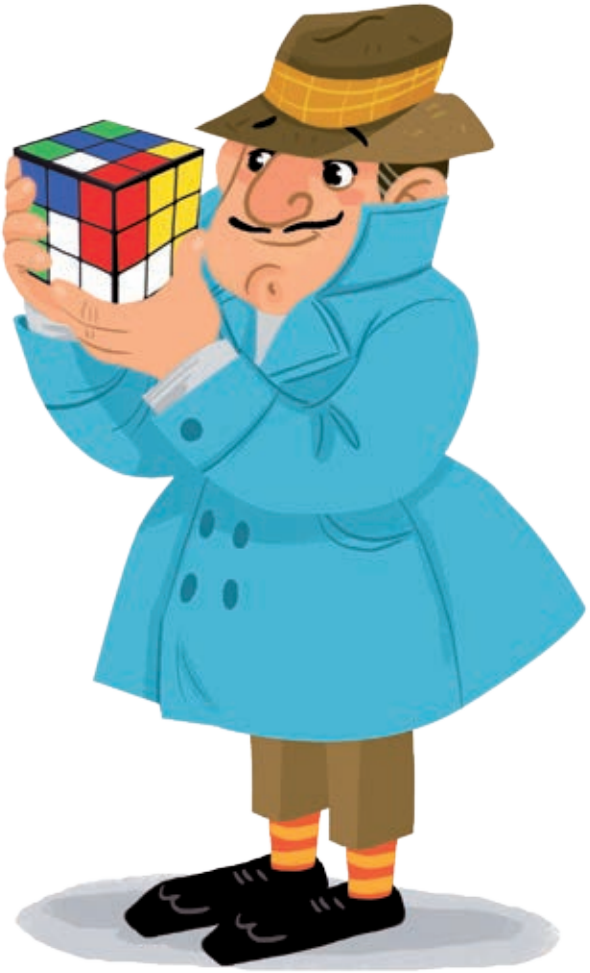

Matematyka

My i nasza szkoła
Matematyka

ĆWICZENIA do szkoły podstawowej

Maria Lorek

PODRĘCZNIKI z klasą
SZTUKA UCZENIA

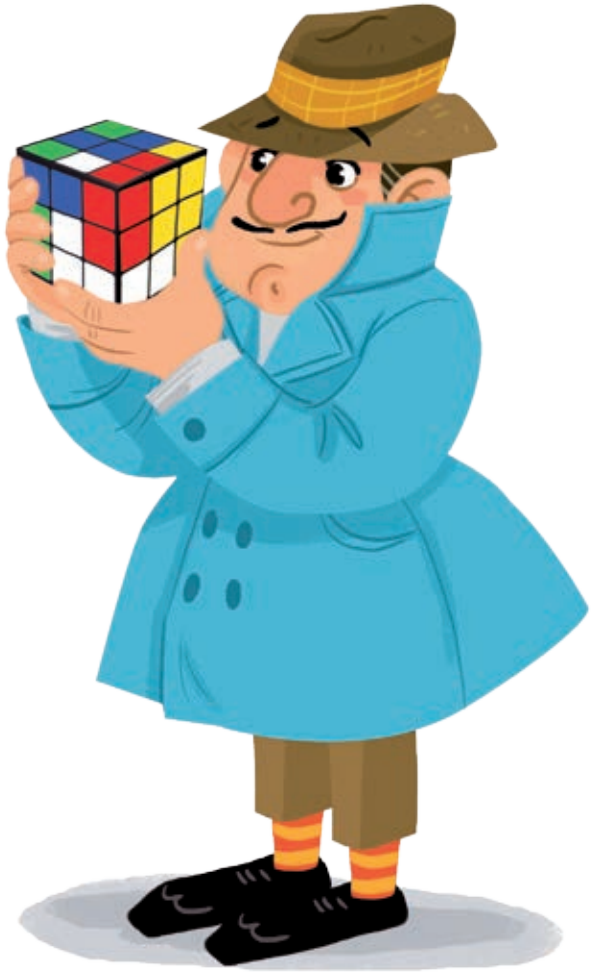

Klasa 3

Część 1

Katowice 2019
ISBN 978-83-86566-617

Spis treści

4 PLANY, JEDOSTKI, CZAS

5 Jaka jest data?

6 Która jest godzina?

7 Co to jest kwadrans?

8–9 Jaka jest temperatura?

10–11 Jaka jest odległość?

12 DZIAŁANIA NA LICZBACH

13 Jak zapisujemy liczby?

14–17 Jak dodajemy?
Jak odejmujemy?

18–23 Jak mnożymy?
Jak dzielimy?

24–25 Powtórki przez pagórki

26 FIGURY

27 Co to jest milimetr?

28–29 Ile to jest pół?
Ile to jest ćwierć?

30–31 DZIAŁANIA NA LICZBACH

32–35 Jak dodajemy i odejmujemy coraz większe liczby?

36–37 Jak mnożymy i dzielimy?

38–39 Jakie to liczby?

40–41 Jak dodajemy i odejmujemy setki?

42–43 Jak mnożymy i dzielimy?

44–45 O ile więcej? O ile mniej?

46–47 Jakie działanie wybrać?

48–49 Powtórki przez pagórki

50 LICZBY, MIARY, CZAS

51 Ile czasu minęło?

52–53 Co to jest gram?

54–55 Co to jest cyfra setek?

56 FIGURY

57 Co to jest obwód?

58–59 Jak obliczamy obwody?

60 DZIAŁANIA NA LICZBACH

61 Ile to kosztuje?

62–63 Powtórki przez pagórki

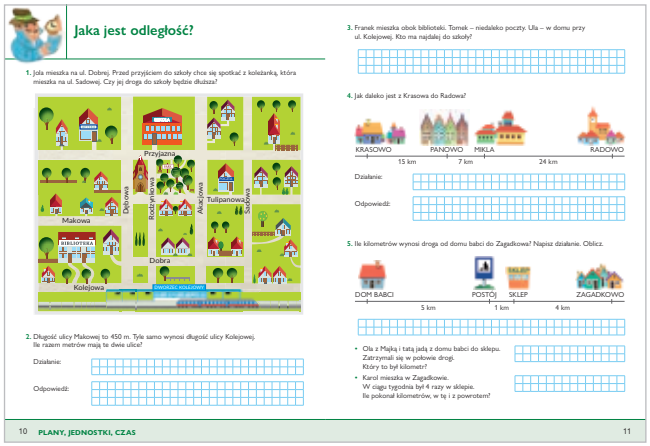

Zadania związane z odczytywaniem położenia.

Ćwiczenia praktycznych umiejętności.

Edukacja polonistyczna

Edukacja przyrodnicza

Edukacja artystyczna

Edukacja społeczna

Ćwiczenia w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu, dzieleniu.

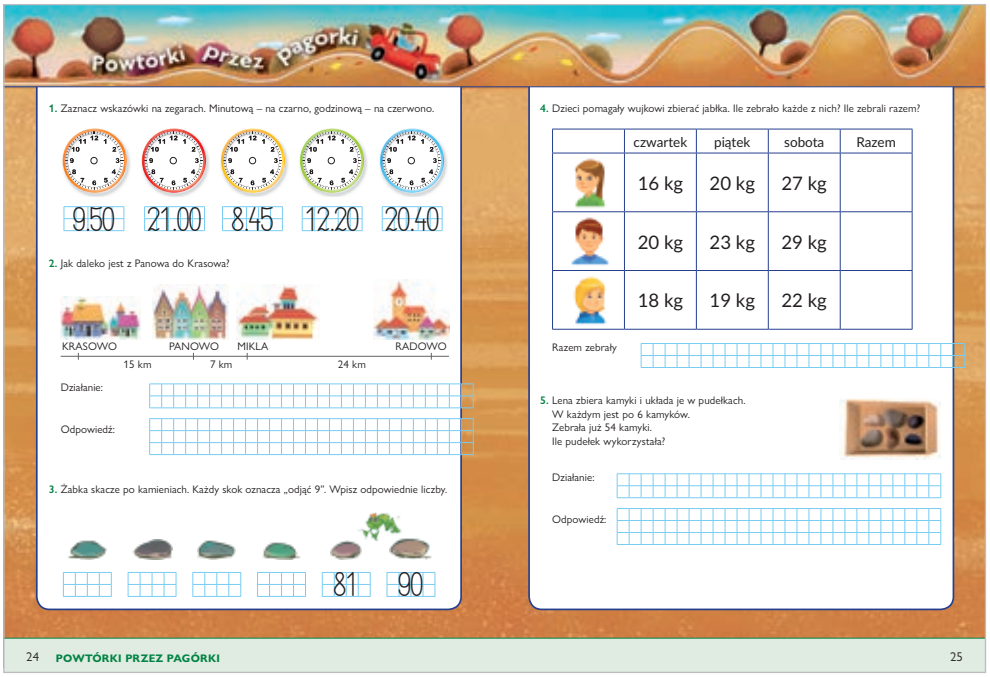

Powtórki przez pagórki.

Plany, jednostki, czas

1. Detektyw Mat wybiera się do pracy. Za 15 min ma autobus. Która to będzie godzina?

Odpowiedź:

2. O godzinie 10.00 ma zaplanowane spotkanie, które potrwa 45 min.
O której godzinie zakończy się spotkanie?

Odpowiedź:

3. Detektyw wrócił do domu po 8 godzinach od wyjścia. Która to była godzina?

Odpowiedź:

4. Po południu Mat wybiera się do dentysty. Zapomniał, o której ma umówioną wizytę.
Pamięta tylko, że suma cyfr tej godziny wynosiła 17. Otocz pętlą właściwą godzinę.

18.25 19.10 19.20 17.45

Jaka jest data?

1. Odczytaj informacje zamieszczone na tablicy ogłoszeń. Napisz odpowiedzi.

Plan zajęć pozalekcyjnych

poniedziałek
14.30–15.30
Kółko szachowe

wtorek
13.15–14.00
Warsztaty malarskie

środa
13.00–14.00
Klub Dociekliwych

czwartek
13.00–14.00
Kółko przyrodnicze

piątek
13.30–14.30
Piłka nożna

- Ola zapisała się na warsztaty malarskie i kółko przyrodnicze. Ile minut spędzi w tygodniu na zajęciach pozalekcyjnych?

- W które dni września odbędą się zajęcia piłki nożnej? Sprawdź w kalendarzu. Napisz te daty.

- Pierwsze zajęcia w kółku przyrodniczym zaczynają się w czwartek. Dziś jest poniedziałek. Ile dni upłynie do rozpoczęcia pierwszych zajęć?

- Klub Dociekliwych w dniu 25 IX organizuje wycieczkę. Dziś jest 6 IX. Za ile dni będzie wycieczka?

Która jest godzina?

1. Odczytaj godziny przedpołudniowe i popołudniowe. Narysuj wskazówki na zegarach.

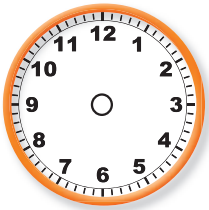

9.40

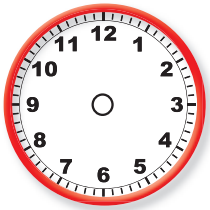

20.00

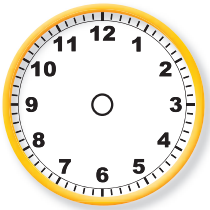

8.55

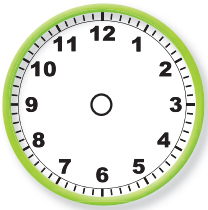

12.50

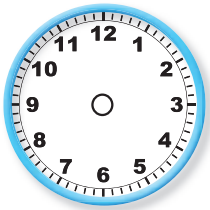

20.45

2. Odczytaj godziny przedpołudniowe i popołudniowe. Napisz je zgodnie ze wzorem.

8.00

20.00

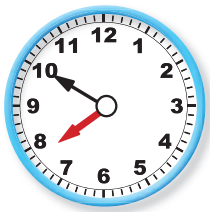

3. Gabrysia nastawiła budzik na godzinę 6.45.
Włączyła tryb przypominania co 10 minut.
Ile razy będzie dzwonił budzik do godziny 7.30?

Odpowiedź:

4. O godzinie 12.00 na wieży Mariackiej rozległ się hejnał.

- Za półtorej godziny dzieci mają się spotkać przed Sukiennicami.
  Która to będzie godzina?
- Z Krakowa wyjeżdżają 4 i pół godziny po 12.00.
  Która to będzie godzina?

Co to jest kwadrans?

1. Uzupełnij okienka w wypowiedziach dziewczynek.

Żaneta: Jedna godzina to ☐ kwadranse.

Łucja: Trzy godziny to ☐ kwadransów.

2. Naprawa roweru zajęła tacie trzy kwadranse. Ile to minut?

Działanie:

Odpowiedź:

3. Do przerwy pozostał kwadrans. Teraz jest godzina 10. 55. O której godzinie rozpocznie się przerwa?

Działanie:

Odpowiedź:

4. Połącz strzałkami w pary godziny, pomiędzy którymi upłynęły dwa kwadranse.

19:30 15:10 16:05 19:15 20:20

20:30 16:35 15:40 20:50 16:45

Jaka jest temperatura?

1. Dokończ zdania:

Hoan

W ciągu dnia temperatura w Szczecinie wynosiła ☐ .

W nocy ☐ .

- Najwyższa temperatura w dzień jest w
- Najwyższa temperatura w nocy jest w
- Najniższa temperatura w dzień jest w
- Najniższa temperatura w nocy jest w

2. Pomiędzy którymi miastami różnica temperatur w ciągu dnia wynosi 12 stopni?

3. Zabaw się w osobę, która zapowiada w tv prognozę pogody, wykorzystując poniższe znaki.

4. Przeczytaj prognozę pogody. Narysuj odpowiednie symbole oraz wpisz temperaturę.

Dziś rano – pogodnie. Na niebie pojawią się niewielkie chmury. Temperatura wyniesie 22°C. W południe – bezchmurne niebo, a temperatura osiągnie 29°C. Po południu nadciągną chmury. Temperatura obniży się o 8 stopni. Wieczorem przewidywane są burze i dalszy spadek temperatury o 3 stopnie.

Rano	W południe	Po południu	Wieczorem

5. Zuzia przez tydzień mierzyła temperaturę o godz. 18. 00. Oto jej zapiski. Pokoloruj wysokość temperatury zgodnie ze wzorem.

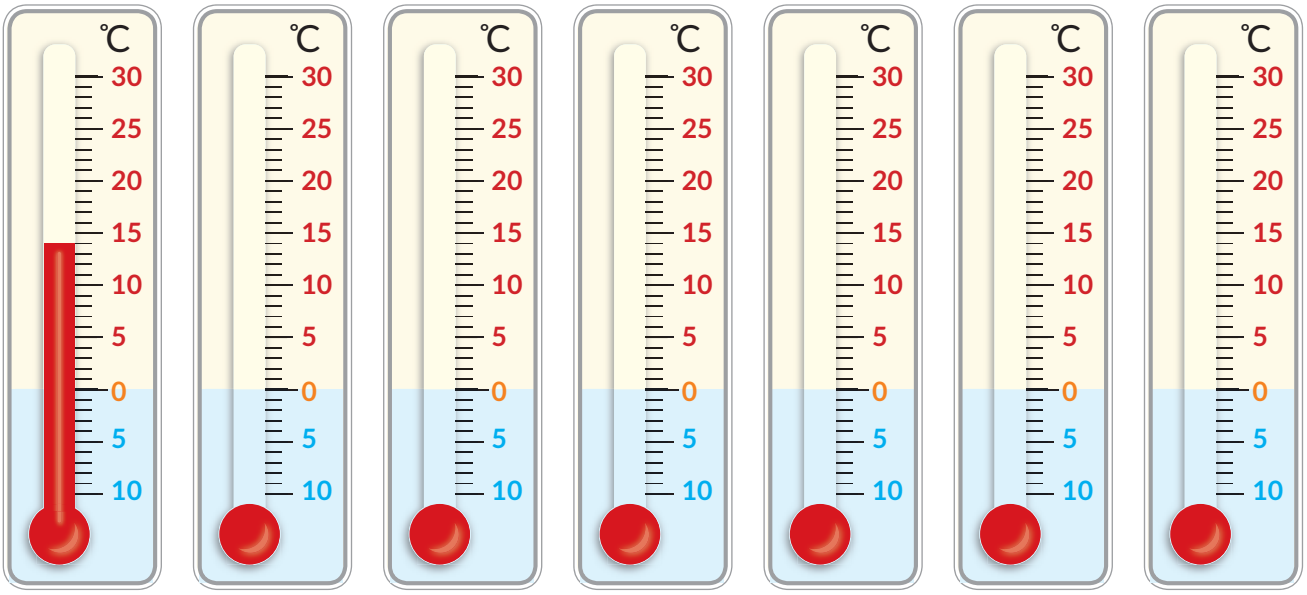

14°C	16°C	17°C	24°C	25°C	26°C	25°C

Jaka jest odległość?

1. Jola mieszka na ul. Dobrej. Przed przyjściem do szkoły chce się spotkać z koleżanką, która mieszka na ul. Sadowej. Czy jej droga do szkoły będzie dłuższa?

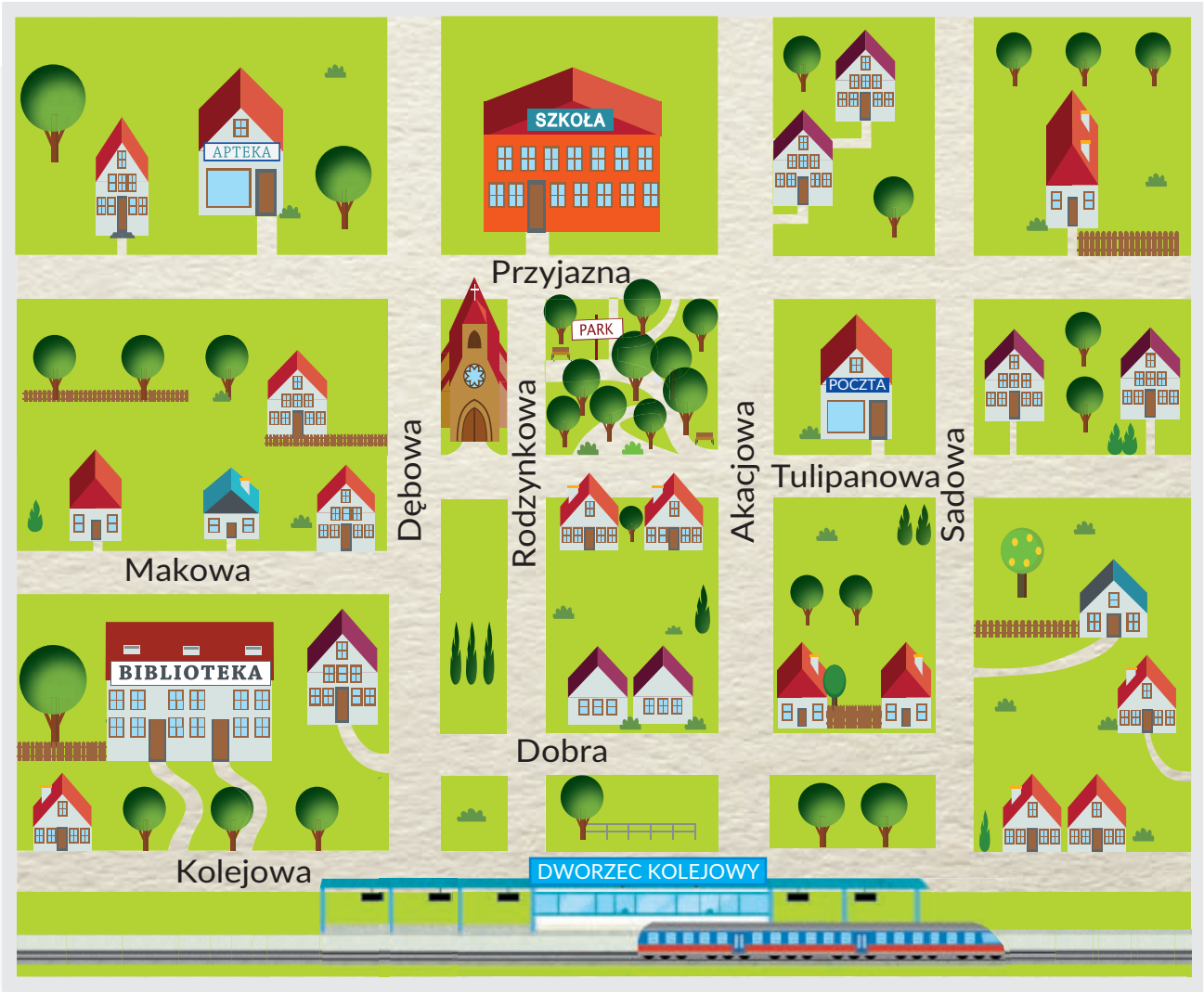

2. Długość ulicy Makowej to 450 m. Tyle samo wynosi długość ulicy Kolejowej. Ile razem metrów mają te dwie ulice?

Działanie:

Odpowiedź:

3. Franek mieszka obok biblioteki. Tomek – niedaleko poczty. Ula – w domu przy ul. Kolejowej. Kto ma najdalej do szkoły?

4. Jak daleko jest z Krasowa do Radowa?

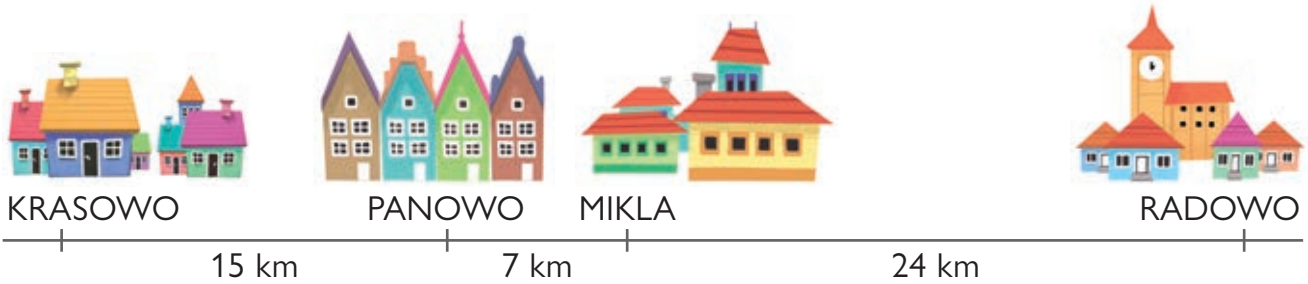

Działanie:

Odpowiedź:

5. Ile kilometrów wynosi droga od domu babci do Zagadkowa? Napisz działanie. Oblicz.

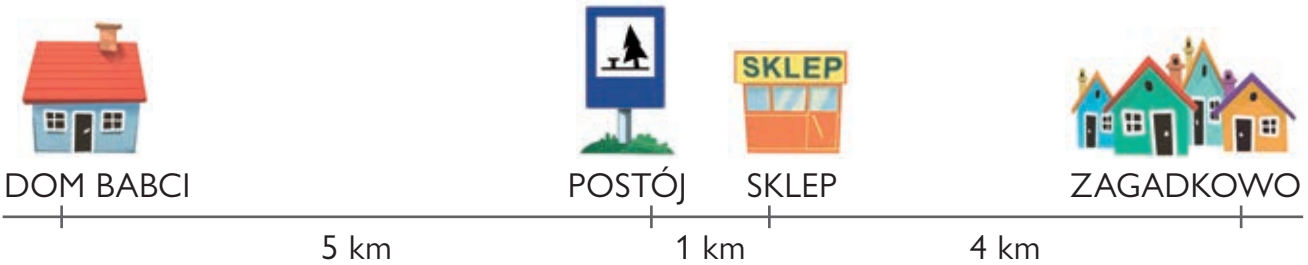

- Ola z Majką i tatą jadą z domu babci do sklepu. Zatrzymali się w połowie drogi. Który to był kilometr?
- Karol mieszka w Zagadkowie. W ciągu tygodnia był 4 razy w sklepie. Ile pokonał kilometrów, w tę i z powrotem?

Działania na liczbach

1. Dodaj wszystkie liczby, które znajdują się w pierwszym poziomym rzędzie naklejek.

2. Zaznacz na naklejkach:

- kolorem zielonym liczbę 234,
- żółtym liczbę 890,
- niebieskim liczbę 456,
- czerwonym liczbę 789.

3. O których liczbach myśli detektyw Mat?

Ta liczba składa się z trzech cyfr. Pierwsza to największa liczba jednocyfrowa. Druga jest o 25 mniejsza od 30. Trzecia to wynik działania 27 : 3.

Ta liczba ma 4 cyfry. Pierwsza to wynik działania 79 – 72. Druga to wynik mnożenia 0 · 9. Trzecia to wynik dzielenia 27 : 3. Czwarta to liczba o 17 mniejsza od 22.

Jak zapisujemy liczby?

1. Napisz słownie wyniki działań.

99 - 10 + 5 =

56 + 6 + 5 =

100 - 12 - 8 =

2. Patryk i Zuzia przygotowali karty do gry i zadają sobie zagadki.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Patryk

Wybiorę liczbę 8, 2 i 4. Chcę ułożyć z nich najmniejszą liczbę trzycyfrową. Jaka to będzie liczba?

Zuzia

Wybieram trzy największe liczby, tak by utworzyły liczbę trzycyfrową. Od największej do najmniejszej. Potem odejmuję liczbę 5. Jaki będzie wynik?

3. Przepisz treść zadania, zmieniając liczby na słowa.

Celina ma 9 lat. Jej kuzynka jest o 10 lat starsza. Ile lat ma kuzynka Celiny?

Jak dodajemy? Jak odejmujemy?

1. Franek dostał od dziadka 100 zł na za zakup książek. Wybrał cztery. Każda kosztowała mniej niż 50 zł. Które książki wybrał? Ile razem kosztowały?

Działanie:

Odpowiedź:

2. Natalia dodaje na osi liczbowej. Jakie działania wykonała? Napisz.

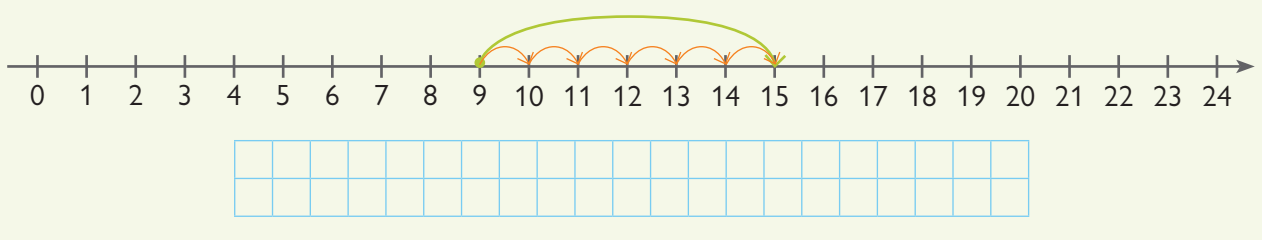

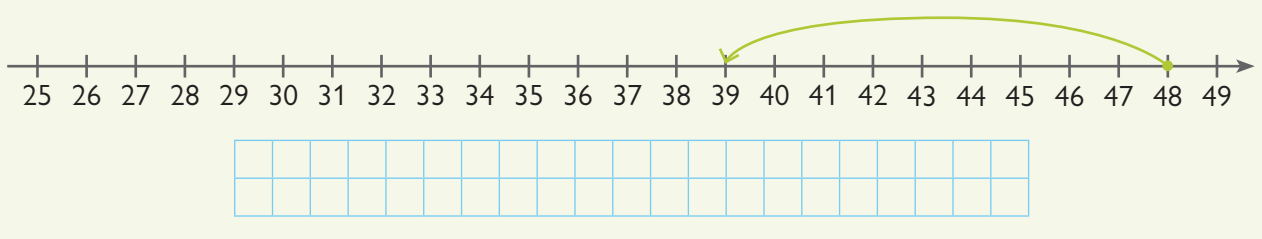

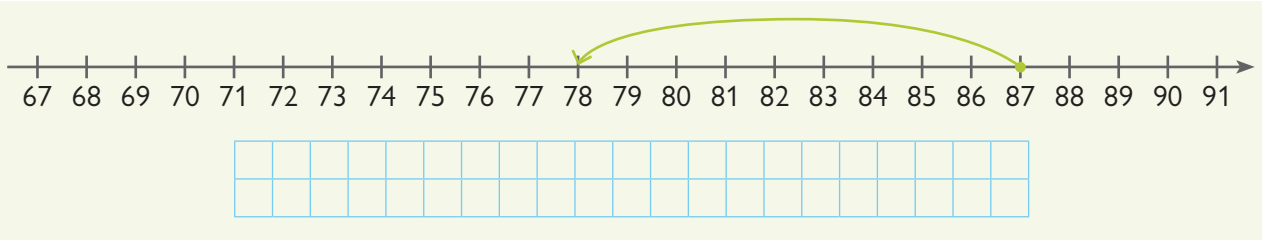

3. Wykonaj działania na liczydłach.

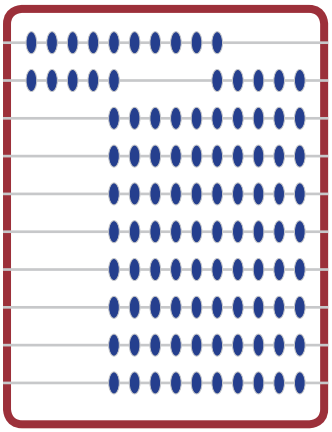

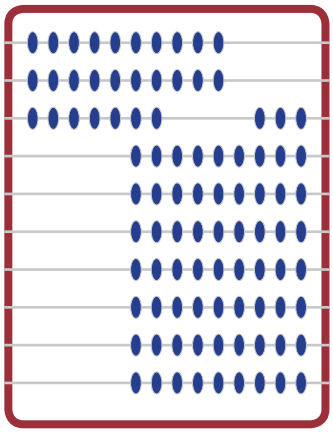

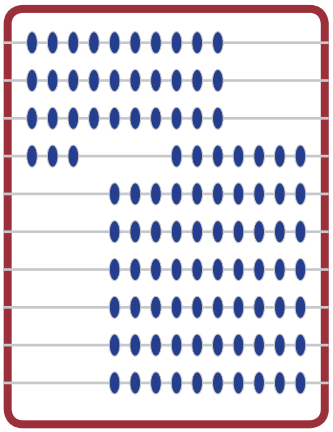

100=15+ ☐

100-15= ☐

4. Zuzia kupiła tylko owoce. Ile zapłaciła?

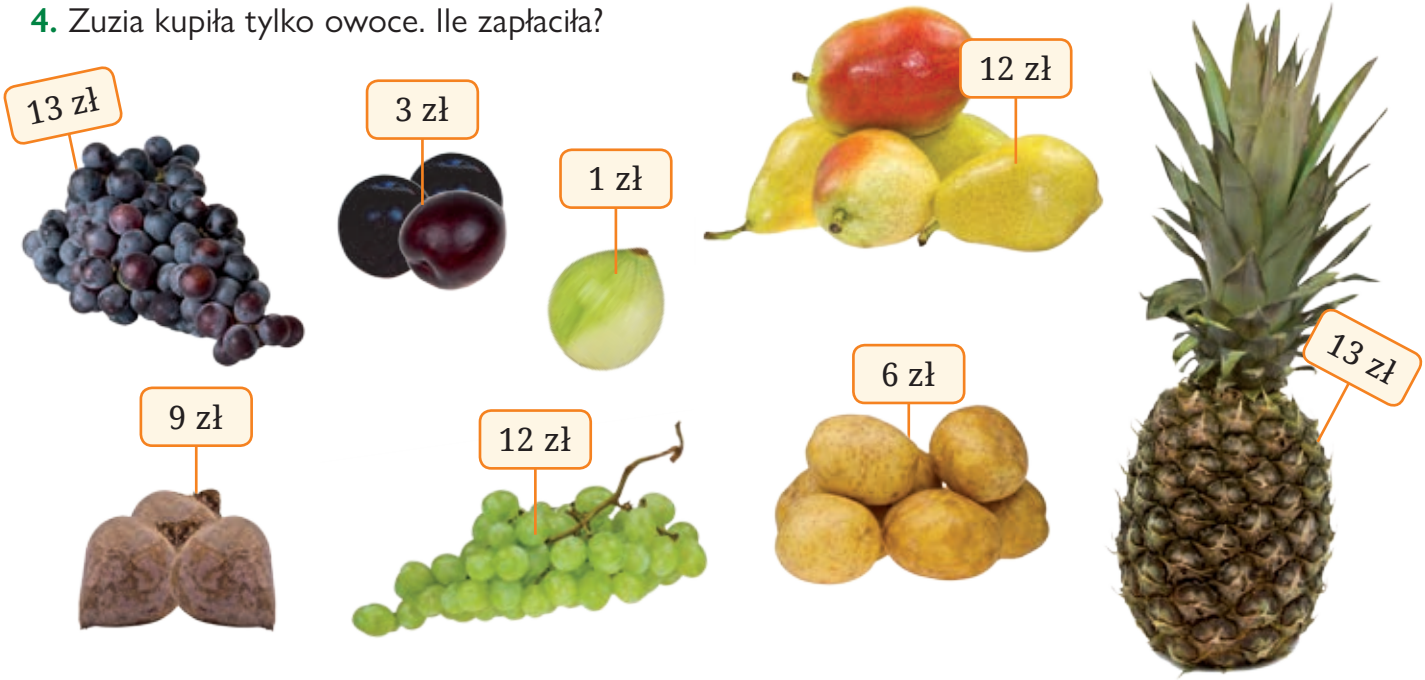

- Franek kupił tylko warzywa. Ile zapłacił?
- Gabrysia kupiła ananasa. Ile reszty otrzymała z banknotu 50 zł?

1. Żabka skacze po kamieniach. Każdy skok oznacza „odjąć 8”. Wpisz odpowiednie liczby.

82 90

2. Oblicz. Co zauważasz?

90 – 4 =	90 – 14 =	90 – 24 =	90 – 34 =
90 – 5 =	90 – 15 =	90 – 25 =	90 – 35 =
90 – 6 =	90 – 16 =	90 – 26 =	90 – 36 =
90 – 7 =	90 – 17 =	90 – 27 =	90 – 37 =

3. Dzieci pomagały wujkowi zbierać gruszki. Ile zebrało każde z nich? Ile zebrali razem?

	czwartek	piątek	sobota	Razem
	15 kg	19 kg	26 kg	
	19 kg	22 kg	28 kg	
	17 kg	18 kg	21 kg	

Razem zebrały

4. Uporządkuj liczby w kwadratach tak, aby powstały kwadraty magiczne. Suma liczb w każdym rzędzie i w każdej kolumnie w pierwszym kwadracie musi wynosić 37, w drugim – 55, a w trzecim – 53. W kwadracie środkowym możesz wpisywać tylko liczby 5 i 15.

25	21	7
11	5	1
29	3	9

15				
	15			
		15		
			15	
				15

31	17	5
29	33	7
13	9	15

5. Uzupełnij tabelki.

A	23		18
B		21	62
A+B	60	68	
C			

C jest 2 razy większe od A+B

A		9	
B	4	7	5
A·B	28		30
C			

C jest o 2 większe od A·B

A	92	64	38
B	51	28	17
A–B			
C			

C jest o 7 mniejsze od A–B

A	27		54
B	9	8	
A:B		9	6
C			

C jest o 3 razy mniejsze od A:B

Jak mnożymy? Jak dzielimy?

1. Gabrysia robi album liści. Na każdej kartce przykleja po 8 liści.

- Ile razem ma liści na 6 kartkach?

- Ile razem ma liści na 9 kartkach?

2. Ula i Wojtek robią ludziki z kasztanów. Do zrobienia każdego wykorzystują tyle samo kasztanów, ile widać na zdjęciu. Ile kasztanów wykorzystali do zrobienia 7 takich ludzików?

Działanie:

Odpowiedź:

3. Hoan zbiera naklejki ze zdjęciami samochodów. Wkleja je do albumu po 9 na każdej stronie. Ma już 7 takich stron. Ile ma naklejek?

Działanie:

Odpowiedź:

4. Lena zbiera kamyki i układa je w pudełkach. W każdym jest po 6 kamyków. Zebrała już 36 kamyków. Ile pudełek wykorzystała?

Działanie:

Odpowiedź:

5. Posługując się tabliczką mnożenia, zaznacz jak we wzorze następujące działania:

3 · 8

5 · 5

5 · 8

1 · 1

2 · 6

9 · 4

3 · 10

9 · 9

·	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

6. Które liczby nie są wynikami działań w tabliczce mnożenia? Skreśl je.

60, 41, 29, 18, 53, 27, 0, 17, 32, 4, 11, 72, 37, 18, 69, 19, 98, 54, 40, 26, 55

1. Napisz działania. Oblicz.

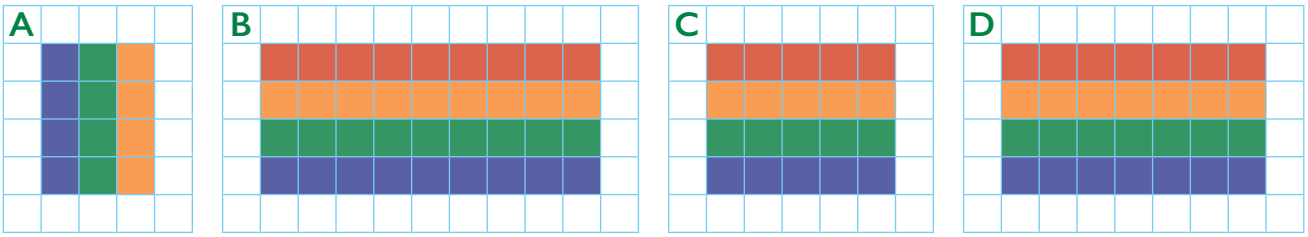

A $3 \cdot 4 =$

B

C

D

2. Oblicz. Pokoloruj na niebiesko wyniki, które są liczbami nieparzystymi.

$6 \cdot 1 =$	$7 \cdot 1 =$	$8 \cdot 1 =$	$9 \cdot 1 =$
$6 \cdot 2 =$	$7 \cdot 2 =$	$8 \cdot 2 =$	$9 \cdot 2 =$
$6 \cdot 3 =$	$7 \cdot 3 =$	$8 \cdot 3 =$	$9 \cdot 3 =$
$6 \cdot 4 =$	$7 \cdot 4 =$	$8 \cdot 4 =$	$9 \cdot 4 =$
$6 \cdot 5 =$	$7 \cdot 5 =$	$8 \cdot 5 =$	$9 \cdot 5 =$
$6 \cdot 6 =$	$7 \cdot 6 =$	$8 \cdot 6 =$	$9 \cdot 6 =$
$6 \cdot 7 =$	$7 \cdot 7 =$	$8 \cdot 7 =$	$9 \cdot 7 =$

3. Iwona ma 5 pięciozłotowych monet. Ile ma pieniędzy?

Działanie:

Odpowiedź:

4. Karol ma 9 pięciozłotowych monet. Ile ma pieniędzy?

Działanie:

Odpowiedź:

5. Sześć ulgowych biletów do kina kosztuje 64 zł. Ile kosztuje jeden bilet?

Działanie:

Odpowiedź:

6. W kinie jest 9 rzędów krzeseł. Po 9 w każdym rzędzie. Ile jest miejsc?

Działanie:

Odpowiedź:

7. Ile kulek plasteliny potrzeba do zrobienia 7 takich modeli?

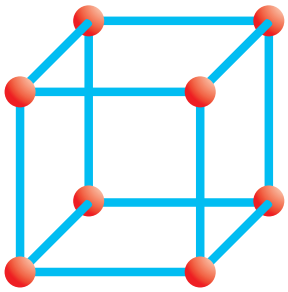

8. Ile kulek plasteliny potrzeba do zrobienia 9 takich modeli?

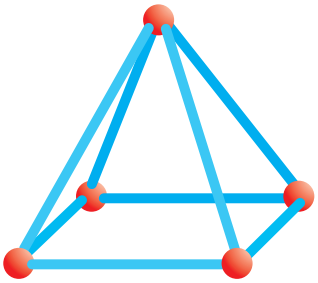

1. Mama Patryka przecina 80 cm koronki na 4 równe części. Ile cm będzie miała każda część?

Działanie:

Odpowiedź:

2. Patryk rozkłada po równo 50 cukierków na 5 talerzyków.
Ile cukierków będzie na każdym talerzyku?

Działanie:

Odpowiedź:

3. Uzupełnij tabelki w taki sposób, aby wyniki w pionie i poziomie były prawidłowe.

	·		=	50
·		:		:
	·		=	
=		=		=
25	:		=	5

100	=	5	·	
:		·		-
	+		=	10
=		=		=
50	-		=	10

	·	2	=	10
·		·		-
	-		=	
=		=		=
40	:		=	5

4. Wpisz odpowiednie znaki: >, <, =.

$4 \cdot 2 \; \square \; 3 \cdot 7$ $\quad$ $9 \cdot 4 \; \square \; 7 \cdot 7$ $\quad$ $? \cdot ? \; \square \; ? \cdot ?$

$5 \cdot 4 \; \square \; 2 \cdot 10$ $\quad$ $8 \cdot 8 \; \square \; 7 \cdot 9$ $\quad$ $? \cdot ? \; \square \; ? \cdot ?$

5. Dla każdej z poniższych liczb napisz liczbę 10 razy większą od niej.

5	7	2	4	8	9	3	6
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓

6. Oblicz.

21 : 3 = $\quad$ 72 : 9 = $\quad$ 90 : 9 =

45 : 5 = $\quad$ 54 : 6 = $\quad$ 63 : 7 =

27 : 3 = $\quad$ 56 : 8 = $\quad$ 42 : 7 =

81 : 9 = $\quad$ 48 : 6 = $\quad$ 100 : 10 =

7. Uzupełnij zgodnie ze wzorem. Pamiętaj, że na kwiatku znajduje się wynik mnożenia.

8. Uzupełnij okienka.

2 $\xrightarrow{\cdot 7}$ $\square$ $\xrightarrow{\cdot 2}$ $\square$ $\xrightarrow{: 4}$ $\square$ $\xrightarrow{\cdot 7}$ $\square$

1. Zaznacz wskazówki na zegarach. Minutową – na czarno, godzinową – na czerwono.

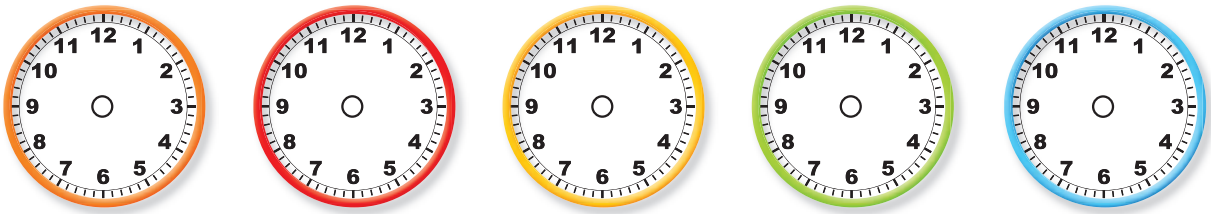

9.50 | 21.00 | 8.45 | 12.20 | 20.40

2. Jak daleko jest z Radowa do Krasowa?

KRASOWO — 15 km — PANOWO — 7 km — MIKLA — 24 km — RADOWO

Działanie:

Odpowiedź:

3. Żabka skacze po kamieniach. Każdy skok oznacza „odjąć 9”. Wpisz odpowiednie liczby.

81 | 90

4. Dzieci pomagały wujkowi zbierać jabłka. Ile zebrało każde z nich? Ile zebrali razem?

	czwartek	piątek	sobota	Razem
	16 kg	20 kg	27 kg	
	20 kg	23 kg	29 kg	
	18 kg	19 kg	22 kg	

Razem zebrały

5. Lena zbiera kamyki i układa je w pudełkach.
W każdym jest po 6 kamyków.
Zebrała już 54 kamyki.
Ile pudełek wykorzystała?

Działanie:

Odpowiedź:

Figury

1. Mat wybiera ramy do obrazów. Jedną kwadratową i trzy prostokątne.
Pierwsza rama w kształcie kwadratowa ma szerokość 15 cm.
Druga rama w kształcie prostokątna ma szerokość 20 cm.
Trzecia rama w kształcie prostokąta ma szerokość 25 cm.
Czwarta rama w kształcie prostokąta ma szerokość 18 cm.

- Czy zmieści wszystkie ramy zawieszone obok siebie na ścianie, która ma 150 cm?

- Czy na tej ścianie zmieści cztery ramy kwadratowe?
  Zakreśl prawidłową odpowiedź.

TAK **NIE**

2. Za wszystkie ramki zapłacił 855 zł. Zapłacił 5 banknotami i kilkoma monetami. Jakie to mogły być banknoty i monety? Zaproponuj. Porównaj swoją propozycję z propozycją koleżanki lub kolegi.

Co to jest milimetr?

1. Odczytaj na linijce, ile mm mają narysowane odcinki.

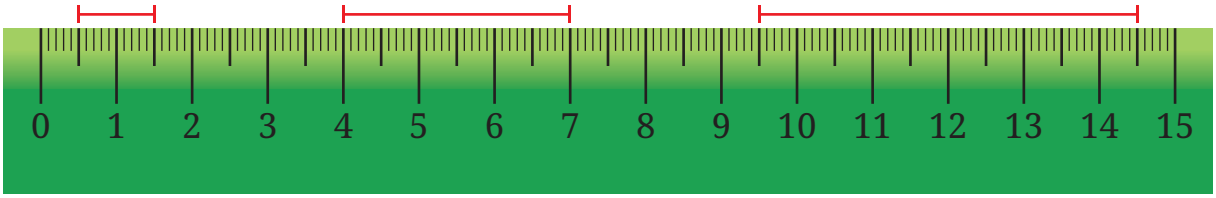

2. Zmierz długość każdego przedmiotu. Napisz, ile mają cm oraz ile mają mm?

3 cm = 30 mm

3. Każda kratka ma długość 5 mm. Zapisz długość kratek za pomocą mnożenia.

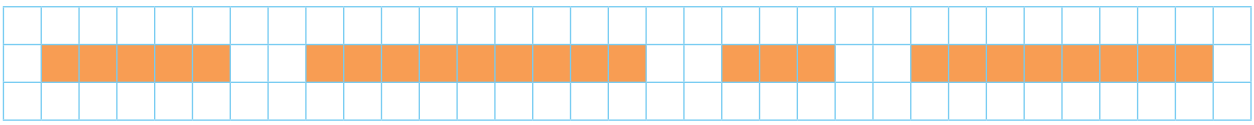

Ile to jest pół? Ile to jest ćwierć?

1. Zmierz długość paska papieru. Dokończ zdania.

- Połowa paska to ☐☐☐☐ cm.
- Ćwierć paska to ☐☐☐☐ cm.

2. Ten tort waży waży 1 kg. Dokończ zdania.

- Pół tortu to ☐☐☐☐ dag.
- Ćwierć tortu to ☐☐☐☐ dag.

3. Ser waży 80 dag. Dokończ zdania.

- Połowa sera waży ☐☐☐☐ dag.
- Ćwierć sera waży ☐☐☐☐ dag.

4. Książka liczy 60 stron. Ile stron liczy połowa książki?

5. Pokoloruj w każdej figurze geometrycznej tylko jedną ćwierć części całości.

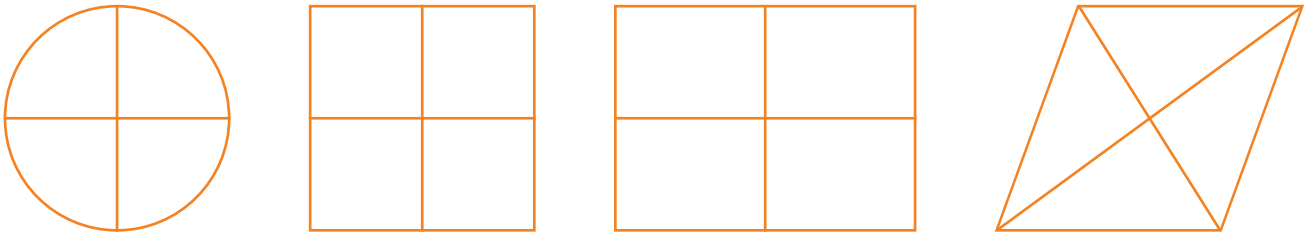

6. Dokończ zdania.

- Połowa miesiąca września przypada
- Połowa dwulitrowego soku to
- Ćwierć wysokości 20 m słupa to

7. W których szklankach jest połowa kakao? Otocz je pętlą.

8. W ogródku na połowie grządki zakwitły żółte chryzantemy.
Na pozostałych fioletowe i pomarańczowe. Pokoloruj grządki tymi kolorami.

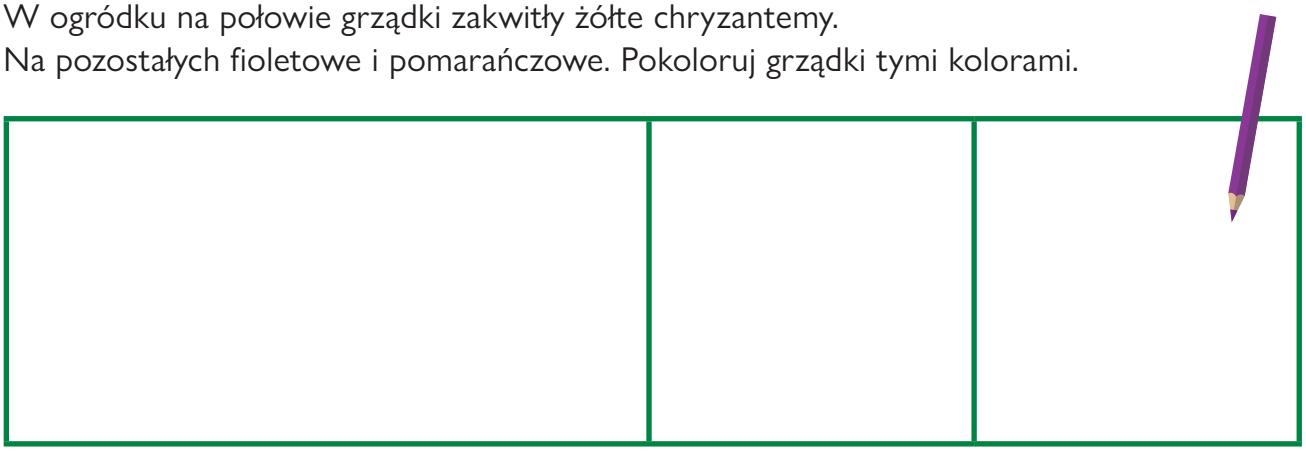

9. Pokoloruj na każdym zegarze taką część godziny, jaką wskazują podpisy.

pół ćwierć pół ćwierć pół

Działania na liczbach

1. Detektyw Mat zapisuje numer telefonu do swojego znajomego.
Rozwiąż działania, a dowiesz się – jaki to numer.

36 : 6 = ☐ 70 : 10 = ☐ 72 : 9 = ☐ 54 : 9 = ☐ 64 : 8 = ☐ 27 : 3 = ☐

Numer telefonu znajomego Mata to ☐

2. Jaki numer telefonu ma detektyw Mat?

- Pierwsza liczba to ostatnia w kolejności jednocyfrowa liczba parzysta.
- Druga w kolejności to wynik dzielenia 21 przez 3.
- Trzecia w kolejności to ostatnia w kolejności jednocyfrowa liczba nieparzysta.
- Czwarta w kolejności to różnica działania 243 - 243.
- Piąta w kolejności to liczba, która po odwróceniu jest liczbą 9.
- Szósta w kolejności to wynik mnożenia dwóch jednocyfrowych takich samych liczb nieparzystych. I nie jest nią liczba 1.

3. Zaproponuj działania, których rozwiązaniem będzie numer telefonu 359 892.

4. Jakie to będą numery telefonów, gdy odwrócisz karteczki do góry nogami?

606 060 006

908 806 099

808 999 006

690 000 906

5. Które dwie liczby po dodaniu dadzą takie sumy? Zaproponuj.

81 11 20 71 51 10 2 21 89 79

92= 90= 100=

132= 71= 81=

31= 168= 102=

6. Które dwie liczby po odjęciu dadzą takie różnice? Zaproponuj.

42 41 40 9 12 44 54 10 22 8

10= 31= 32=

2= 19= 20=

12= 34= 36=

Jak dodajemy i odejmujemy coraz większe liczby?

1. Łucja wykonała rysunek do działania 34 + 47. Jaki wynik otrzymała?

- Wykonaj rysunki do takich działań i oblicz.

26 + 29 = ☐ 57 + 24 = ☐ 49 + 22 = ☐

2. Ula ma w koszyku 27 gruszek, a Robert 44 gruszkl. Ile gruszek mają razem?

- Ula i Robert rozwiązali to zadanie. Porozmawiajcie o ich sposobach.

Ula

27 + 40 = 67
67 + 4 = ☐

27 + 4 = 31
31 + 40 = ☐

Robert

3. Oblicz, podobnie jak we wzorze: 36 + 18 = 30 + 10 + 6 + 8 =

45 + 39 = ☐ 25 + 77 = ☐

53 + 27 = ☐ 58 + 29 = ☐

65 + 46 = ☐ 81 + 19 = ☐

4. Wojtek wykonał rysunek do działania 65 – 36. Jaki wynik otrzymał? Napisz.

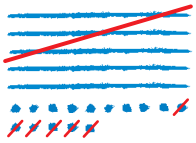

- Wykonaj rysunki do takich działań i oblicz.

36 + 29 = ☐ 67 + 24 = ☐ 59 + 22 = ☐

5. Gabrysia ma w koszyku 46 śliwek. Sławek ma o 19 mniej. Ile śliwek ma Szymon?

Gabrysia

46 – 10 = 36

36 – 9 = ☐

46 – 9 = 37

37 – 10 = ☐

Sławek

6. Oblicz różnice. Co zauważasz?

68-50=	76-40=	89-30=
68-49=	76-39=	89-29=
68-48=	76-38=	89-28=
68-47=	76-37=	89-27=

7. Gra komputerowa kosztowała 89 zł. Po przecenie kosztuje 78 zł.
O ile zł została przeceniona?

Działanie:

Odpowiedź:

Bajeczka matematyczna o siedmiu braciach

1. Za górami, za lasami w małej chatce pod lasem mieszkało siedmiu braci. Najstarszy z braci miał 26 lat i był o 14 lat starszy od najmłodszego. Ile lat ma najmłodszy brat?

Działanie:

Odpowiedź:

- Bracia pracowali przy wycince drzew od poniedziałku do piątku 8 godzin dziennie. Ile godzin w tygodniu pracował każdy brat?

Działanie:

Odpowiedź:

- W sobotę bracia robili porządki. Od godziny 9:00 przez 4 godziny myli naczynia, zamiatali podłogi i ścierali kurze. Przez kolejne 3 godziny prali i prasowali. 2 godziny zajmowało im sprzątanie podwórka. O której godzinie bracia skończyli sprzątanie?

Działanie:

Odpowiedź:

- W niedzielę bracia odpoczywali po ciężkim tygodniu pracy. Słuchali muzyki, czytali książki, chodzili na spacery i piekli ciasteczka. Każdy z braci zjadał między obiadem, a kolacją 6 ciasteczek. Ile ciasteczek zjedli bracia?

Działanie:

Odpowiedź:

- Najstarszy brat ważył 60 kilogramów. Każdy kolejny brat ważył o 2 kilogramy mniej. Ile ważył każdy z nich?

Najstarszy brat

Szósty brat

Piąty brat

Czwarty brat

Trzeci brat

Drugi brat

Najmłodszy brat

- W jakim dniu bracia będą obchodzili urodziny. Sprawdź w tegorocznym kalendarzu i napisz.

21 stycznia
Dzień Babci

22 stycznia
Dzień Dziadka

8 marca
Dzień Kobiet

21 marca
Pierwszy dzień wiosny

1 maja
Święto Pracy

2 maja
Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

30 września
Dzień Chłopaka

Jak mnożymy i dzielimy?

1. Pani bibliotekarka kupiła 7 książek do biblioteki. Każda książka kosztowała 9 zł. Ile zapłaciła?

Działanie:

Odpowiedź:

2. Na pierwszej półce jest 68 książek. Na drugiej dwa razy mniej niż na pierwszej. Na trzeciej dwa razy mniej książek niż na drugiej. Ile książek jest na trzech półkach?

Działanie:

Odpowiedź:

3. Czekoladę podzielono na równe kostki. Dłuższy bok czekolady ma 12 cm, a krótszy 6 cm. Ile wynosi obwód zaznaczonej na czekoladzie kostki?

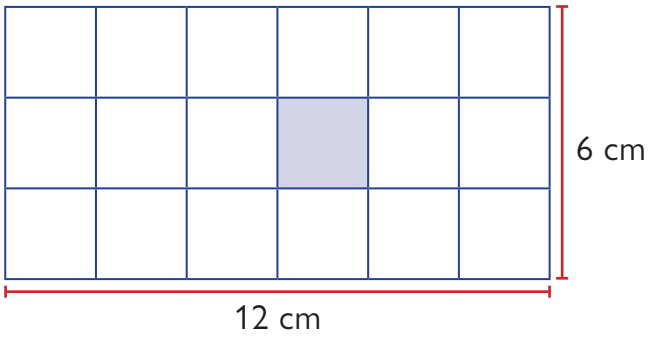

4. Żaba skacze tylko po polach z liczbami, które dzielą się przez 8. Pokoloruj je na zielono. Żółw spaceruje tylko po polach, z liczbami, które dzielą się przez 3. Pokoloruj je na pomarańczowo.

8	1	2	5	10	11	3	13
14	16	24	20	22	6	25	29
31	34	37	32	9	39	41	43
47	50	57	12	40	73	74	59
55	61	14	71	79	48	85	87
67	16	83	64	56	91	92	53
18	21	24	72	94	58	95	97
52	65	80	27	30	75	98	51

5. Wakacje trwają 11 tygodni. Ile to dni?

Działanie:

Odpowiedź:

6. Długość trasy trzyetapowego wyścigu kolarskiego wynosi 27 km. Każdy etap jest takiej samej długości. Ile km wynosi długość każdego etapu?

Działanie:

Odpowiedź:

7. Dokończ według wzoru: 63 : 9 = ☐ bo ☐ · 9 = 63

45 : 5 =

72 : 8 =

54 : 7 =

Jakie to liczby?

1. Odgadnij, jaką jestem liczbą.

- W rzędzie jedności mam największą liczbę jednocyfrową,
  w rzędzie dziesiątek liczbę mniejszą od 6 i większą od 4,
  w rzędzie setek najmniejszą liczbą parzystą.

Jestem liczbą

- W rzędzie dziesiątek mam liczbę będącą sumą liczb 3 i 6,
  w rzędzie jedności mam liczbę będącą różnicą liczb 8 i 5.

Jestem liczbą

- W rzędzie setek mam liczbę IV,
  w rzędzie jedności mam liczbę IX,
  w rzędzie dziesiątek mam liczbę VI.

Jestem liczbą

2. Detektyw Mat rzuca kostkami do gry. Wyrzucone liczby kropek mnoży.
Jakie liczby otrzyma?

- Każdą z otrzymanych liczb powiększa o 21. Jakie liczby otrzyma?

- Otrzymane wyniki dodawania pomniejsza o 9. Jakie liczby otrzyma?

3. Detektyw Mat poszukuje pewnej liczby. Przeczytaj polecenia, wykonaj obliczenia.

- Napisz liczbę będącą sumą liczb 23 i 27.

- Do wyniku dodaj liczbę liter wyrazu MATEMATYKA.

- Wynik podziel przez różnicę liczb 22 i 16.

- Do otrzymanego wyniku dodaj liczbę miesięcy w roku.

- Od otrzymanego wyniku odejmij liczbę parzystą większą od 1 i mniejszą od 3.

- Do otrzymanego wyniku dodaj 9.

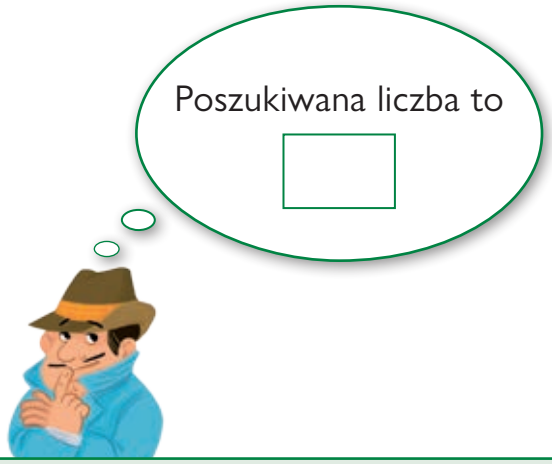

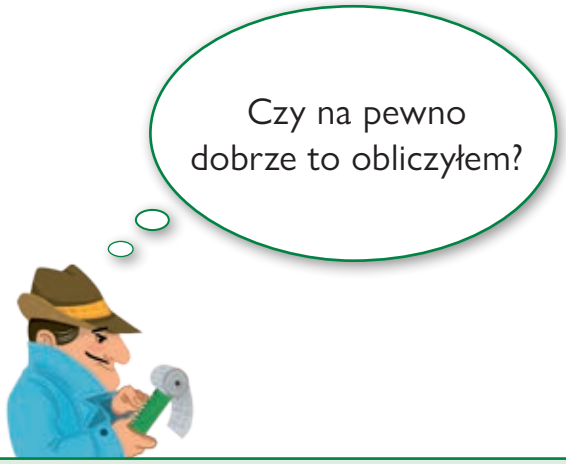

Jak dodajemy i odejmujemy setki?

1. Ile pieniędzy ma mama, a ile tata? Napisz działania. Oblicz.
Mama ma 6 setek i jedną dwusetkę.
Tata 3 dwusetki i dwie setki.

2. Ciocia wypłaca z bankomatu 1000 zł. Otrzymuje kilka banknotów, wszystkie powyżej 50 zł. Jakie banknoty mogła otrzymać? Zaproponuj.

3. Ile groszy jest w złotówce?

- Ile groszy jest w 4 złotówkach?
- Ile groszy jest w 3 złotówkach?
- Ile to razem groszy?

4. Zaznacz na tabliczce działania:

20 · 30 = ☐☐☐☐ 40 · 30 = ☐☐☐☐ 50 · 60 = ☐☐☐☐ 80 · 40 = ☐☐☐☐

70 · 50 = ☐☐☐☐ 10 · 90 = ☐☐☐☐ 100 · 100 = ☐☐☐☐☐☐

·	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
10	100	200	300	400	500	600	700	800	900	100
20	200	400	600	800	1000	1200	1400	1600	1800	2000
30	300	600	900	1200	1500	1800	2100	2400	2700	3000
40	400	800	1200	1600	2000	2400	2800	3200	3600	4000
50	500	1000	1500	2000	2500	3000	3500	4000	4500	5000
60	600	1200	1800	2400	3000	3600	4200	4800	5400	6000
70	700	1400	2100	2800	3500	4200	4900	5600	6300	7000
80	800	1600	2400	3200	4000	4800	5600	6400	7200	8000
90	900	1800	2700	3600	4500	5400	6300	7200	8100	9000
100	1000	2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000	9000	10000

- Napisz w postaci mnożenia.

400 = ☐☐☐☐ · ☐☐☐☐ 600 = ☐☐☐☐ · ☐☐☐☐

700 = ☐☐☐☐ · ☐☐☐☐ 1000 = ☐☐☐☐ · ☐☐☐☐

Jak mnożymy i dzielimy?

1. Każdą z liczb zapisz w postaci mnożenia dwóch liczb.

32 _____ 40 _____

45 _____ 54 _____

72 _____ 12 _____

27 _____ 21 _____

2. Dla każdej z poniższych liczb podaj liczbę 10 razy od niej większą.

45 _____ 7 _____ 99 _____

12 _____ 50 _____ 38 _____

79 _____ 63 _____ 10 _____

10 _____ 15 _____ 26 _____

3. Wpisz odpowiednie znaki: =, >, <.

$3 \cdot 7 \; \square \; 7 \cdot 3$ $\qquad$ $63 : 3 \; \square \; 18 : 2$

$8 \cdot 8 \; \square \; 9 \cdot 9$ $\qquad$ $28 : 7 \; \square \; 3 \cdot 5$

4. Uzupełnij piramidy, wykonując działania zgodnie z poleceniem.

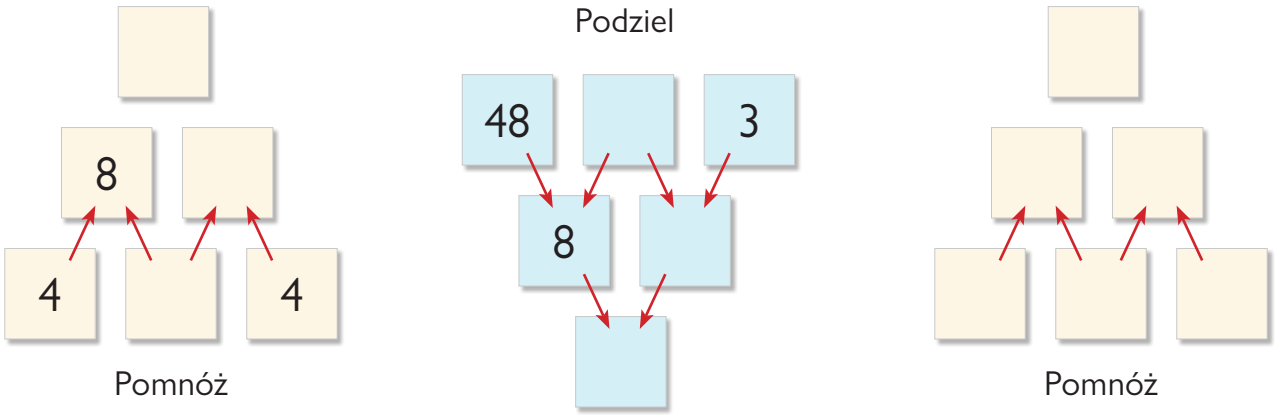

5. Pomóż zebrze znaleźć drogę do drzewa.
Poruszaj się po polach z wynikiem 9. Pokoloruj je żółtą kredką.

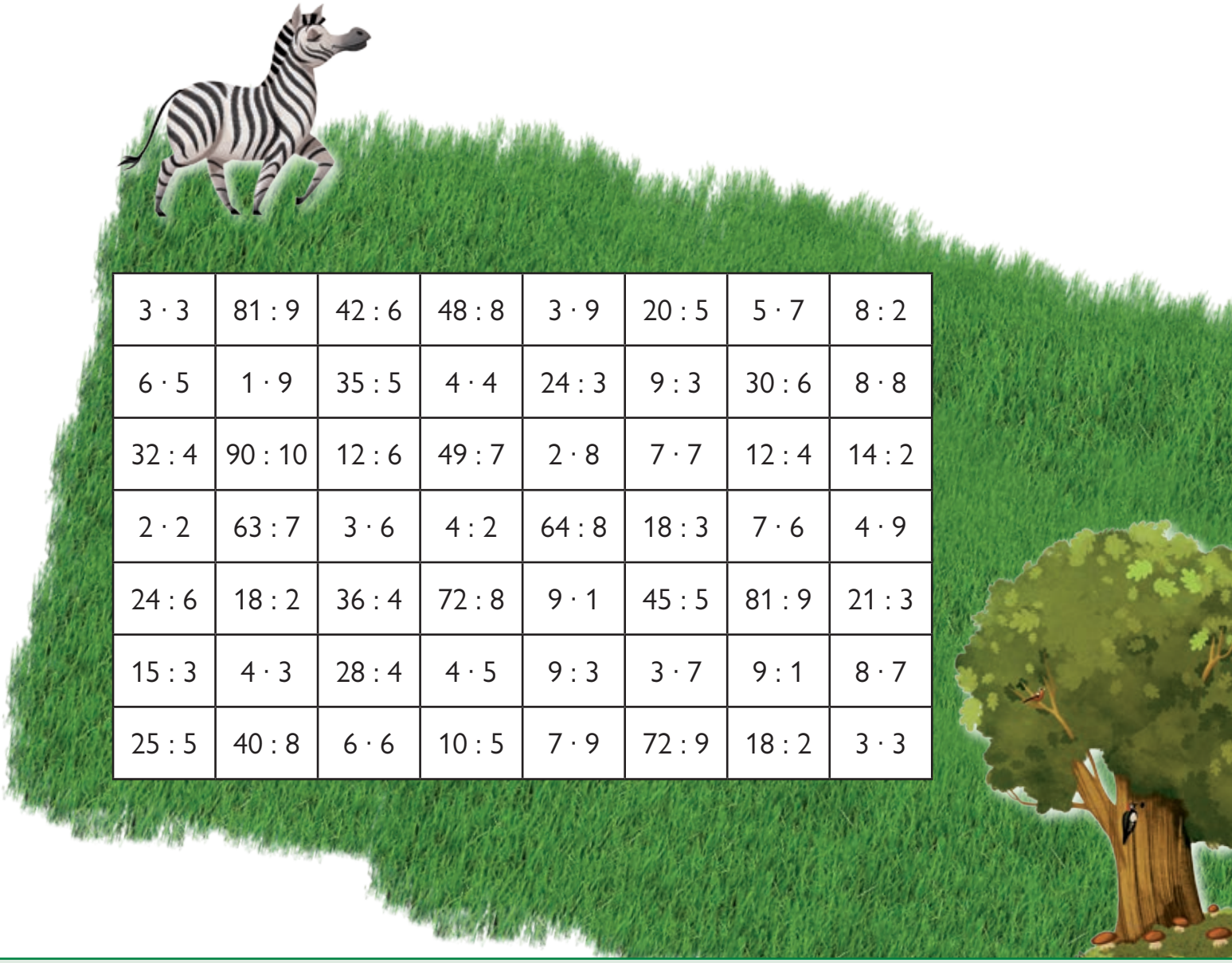

3 · 3	81 : 9	42 : 6	48 : 8	3 · 9	20 : 5	5 · 7	8 : 2
6 · 5	1 · 9	35 : 5	4 · 4	24 : 3	9 : 3	30 : 6	8 · 8
32 : 4	90 : 10	12 : 6	49 : 7	2 · 8	7 · 7	12 : 4	14 : 2
2 · 2	63 : 7	3 · 6	4 : 2	64 : 8	18 : 3	7 · 6	4 · 9
24 : 6	18 : 2	36 : 4	72 : 8	9 · 1	45 : 5	81 : 9	21 : 3
15 : 3	4 · 3	28 : 4	4 · 5	9 : 3	3 · 7	9 : 1	8 · 7
25 : 5	40 : 8	6 · 6	10 : 5	7 · 9	72 : 9	18 : 2	3 · 3

O ile więcej? O ile mniej?

1. Ala, Darek i Jola zbierały kasztany. Ile kasztanów zebrało każde z dzieci?

2. Napisz liczbę

- o 8 większą od 35 ☐☐☐☐
- o 12 większą od 77 ☐☐☐☐

3. Wpisz odpowiednie liczby.

- Liczba ☐☐☐☐ jest o 5 większa od 38.
- Liczba ☐☐☐☐ jest o 32 większa od 55.
- Liczba ☐☐☐☐ jest o 12 większa od 100.
- Liczba ☐☐☐☐ jest o 49 mniejsza od 54.
- Liczba 9 jest o ☐☐☐☐ mniejsza od 50.
- Liczba 22 jest o ☐☐☐☐ mniejsza od 22.

4. Połącz strzałkami pary liczb, które mogą do siebie powiedzieć: Jestem od ciebie o 18 większa.

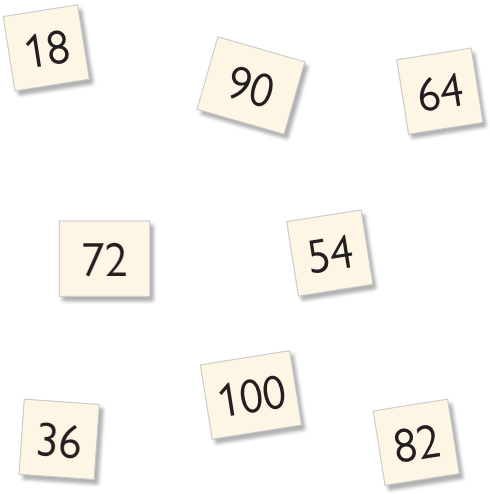

4. Iwona i Tomek przez 5 dni grali w lotki.

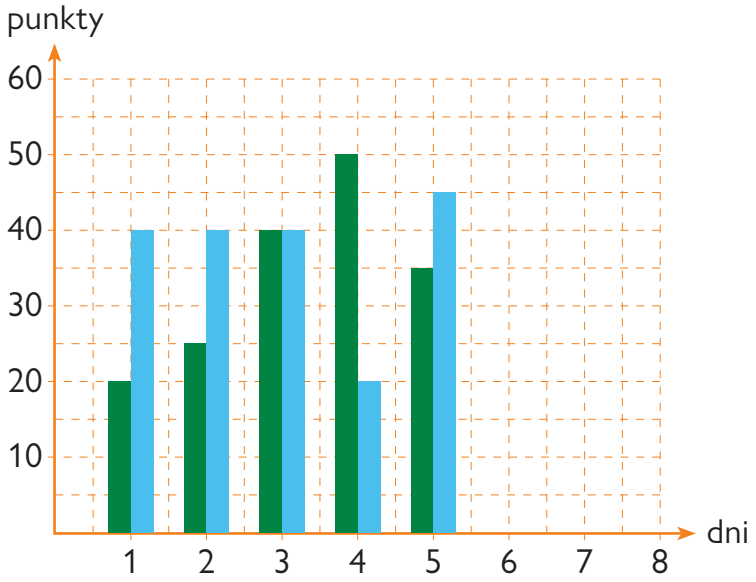

- Komu udało się uzyskać najwyższy wynik? Którego to było dnia?

- Którego dnia uzyskali taki sam wynik?

- Jaka była różnica pomiędzy punktami Tomka i Iwony w czwartym dniu zawodów?

- Siódmego dnia postanowili zagrać raz jeszcze. Narysuj na wykresie wyniki.

- Kto wygrał siódmego dnia? O ile punktów?

Jakie działanie wybrać?

1. Jola i Bartek zapisują liczby z pewną zasadą. Jakie liczby powinny znaleźć się w pustych okienkach? Wpisz je.

6		18	24	30			
98	94	90					

2. W bloku, w którym mieszka Gabrysia jest po 7 mieszkań na parterze i na każdym z pięciu pięter. Ile mieszkań jest w bloku Gabrysi?

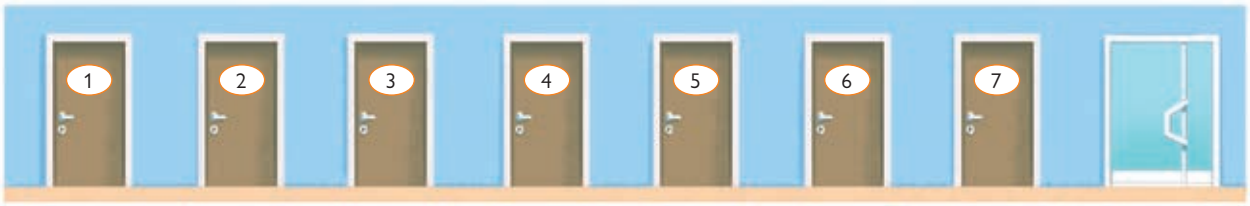

Działanie:

Odpowiedź:

- Uzupełnij:
  Najwyższy numer mieszkania na drugim piętrze to

  Najniższy numer mieszkania na ostatnim piętrze to

- Gabrysia mieszka na trzecim piętrze pod parzystym numerem mieszkania. Które numery może mieć mieszkanie Gabrysi?

- Jedno z mieszkań jest niezamieszkałe. Jest to numer dwucyfrowy, nieparzysty i mniejszy od 33.

3. Przeczytaj uważnie zdania. Skreśl zadania, których nie można rozwiązać. Popraw lub uzupełnij treść zadań w taki sposób, by można było je rozwiązać.

- Jedno z mieszkań jest niezamieszkałe. Jest to numer dwucyfrowy, nieparzysty i mniejszy od 33.

- Kasia ma 9 lat. Jest o 7 lat młodsza od swojego brata Wojtka. Ile lat ma Wojtek? Ile lat mają razem?

- Do sklepu spożywczego przywieziono 20 bochenków chleba. W ciągu dnia sprzedano 15 bochenków. Ile kosztował jeden bochenek chleba?

- Ogrodnik posadził 20 tulipanów w 5 rzędach i 15 żonkili w 3 rzędach. Ile czasu spędził w ogrodzie?

- Na parkingu stało 35 samochodów. Część samochodów odjechała i zostało 20 samochodów. Ile samochodów zostało na parkingu?

- W autobusie jechało 18 pasażerów. Na pierwszym przystanku wsiadło 7 pasażerów. Na drugim przystanku wysiadło 11 pasażerów. Ilu pasażerów zostało w autobusie?

Powtórki przez pagórki

1. Dziadek Bartka jest przewodnikiem. Oprowadza grupę liczącą 49 osób. W grupie jest 16 dzieci. Ilu dorosłych jest w tej grupie?

Działanie:

Odpowiedź:

2. Z 49 uczestników wycieczki 28 osób postanowiło wieczorem pójść na koncert. Ile osób nie pójdzie na koncert?

Działanie:

Odpowiedź:

3. Siedem biletów ulgowych na koncert kosztuje 63 zł. Ile kosztuje jeden bilet ulgowy?

Działanie:

Odpowiedź:

4. W jakiej kolejności najłatwiej dodać te liczby? Zapisz działanie i oblicz.

51 22 8 29

5. W każdym rzędzie jest 9 miejsc. Ile miejsc jest w trzech rzędach?

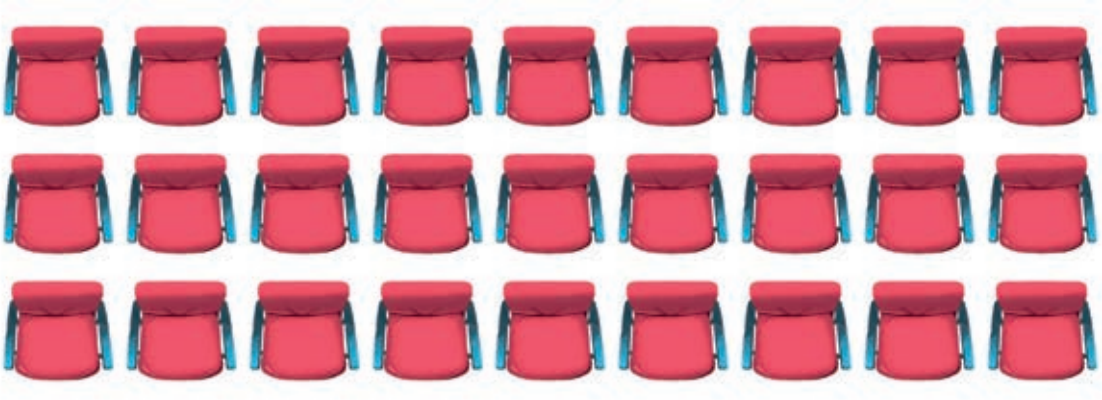

Działanie:

Odpowiedź:

6. Pokoloruj zgodnie z podpisami.

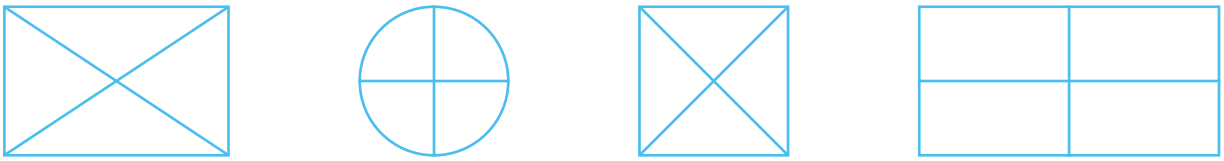

pół ćwierć ćwierć pół

7. Uzupełnij okienka.

8 · 7 = ☐ 9 · 9 = ☐ 9 · 7 = ☐ 6 · 8 = ☐ 8 · 8 = ☐

6 · ☐ = 48 7 · ☐ = 49 4 · ☐ = 36 9 · ☐ = 27 8 · ☐ = 56

72 : 8 = ☐ 64 : 8 = ☐ 54 : 6 = ☐ 63 : 7 = ☐ 81 : 9 = ☐

Liczby, miary, czas

1. Oblicz.

- Mat ma 45 lat. Ile lat będzie miał za 8 lat?
- Ile lat miał 6 lat temu?
- Tata Mata ma 88 lat. Ile lat będzie miał za 5 lat?
- Ile lat miał 9 lat temu?
- Kuzynka Mata ma 55 lat. Ile lat będzie miała za 7 lat?
- Ile lat miała 6 lat temu?

2. Napisz datę swoich urodzin.

3. Napisz dzisiejszą datę.

Ile czasu minęło?

1. Napisz datę:

- W tym roku pierwszy czwartek to
- W tym roku dwunasty dzień w roku to
- Pierwszy poniedziałek lutego to

2. Rok ma 12 miesięcy i można go podzielić na 4 kwartały. Sprawdź w kalendarzu i oblicz, ile dni ma każdy z kwartałów w tym roku.

1 kwartał – styczeń, luty, marzec

2 kwartał – kwiecień, maj, czerwiec

3 kwartał – lipiec, sierpień, wrzesień

4 kwartał – październik, listopad, grudzień

3. Oblicz:

- 5 tygodni i 6 dni to razem dni.
- 6 tygodni to razem dni.
- 4 lata i 2 miesiące to razem miesięcy.
- 2 lata i 1 kwartał to razem kwartałów.
- 10 lat to razem kwartałów.

Miejsce na twoje obliczenia.

Co to jest gram?

1 dag to 10 g

Franek

1 kg to 100 dag

Żaneta

1 kg to 1000 g

Gabrysia

1. Ile to gramów?

2. Uzupełnij:

- 300 dag to ☐☐☐☐☐☐ kg.
- 3000 g to ☐☐☐☐☐☐ kg.
- 5 kg to ☐☐☐☐☐☐ g.
- 7 kg to ☐☐☐☐☐☐ g.

3. Ile razem ważą te odważniki?

4. Torebka herbaty waży 2 g.
Ile ważą 52 torebki?

Działanie:

Odpowiedź:

5. Ze 150 torebek herbaty zabrano 60 torebek.

- Ile zostało?

  Działanie:

  Odpowiedź:

- Ile razem ważą pozostałe torebki?

  Działanie:

  Odpowiedź:

Co to jest cyfra setek?

123

rząd setek — rząd dziesiątek — rząd jedności

1. Uzupełnij tabelkę.

Liczba	Setki	Dziesiątki	Jedności
372	3	7	2
738			
659			
401			
283			
808			
819			
957			

2. Czy wiesz jaka to liczba?

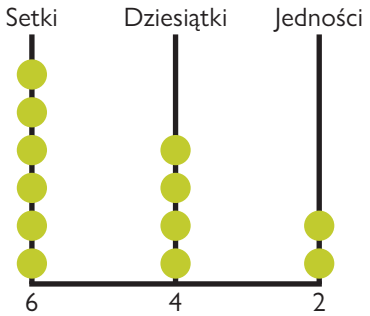

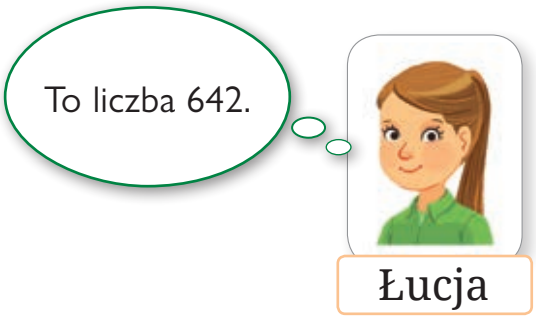

- Zaznacz podane liczby.

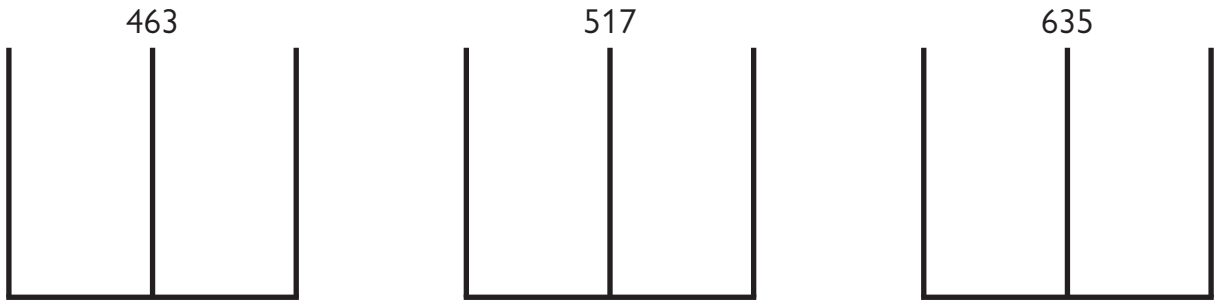

3. Przyjrzyj się paragonom. Jakich kwot brakuje?

4. W każdej kolejnej skarbonce jest o 105 zł więcej niż w poprzedniej. Ile pieniędzy znajduje się każdej skarbonce?

Figury

1. Mat zabezpieczył miejsce taśmą o długości 16 m. Zabezpieczone miejsce miało kształt kwadratu. Ile wynosił jeden bok kwadratu?

2. Mat odciął taśmę z 50 m rolki. Ile m zostało w rolce?

3. Gdy Mat podniósł walizkę na śniegu pozostał ślad prostokąta. Jego długość wynosiła 75 cm, szerokość 32 cm. Ile wynosił obwód tego prostokąta?

4. Zmierz ten odcinek.

- Narysuj odcinek o 9 cm krótszy.
- Narysuj odcinek o 4 cm krótszy.

Co to jest obwód?

1. Zmierz obwody prostokątów. Otocz pętlami te, które mają taki sam obwód.

2. Zmierz obwody figur geometrycznych. Napisz wyniki.

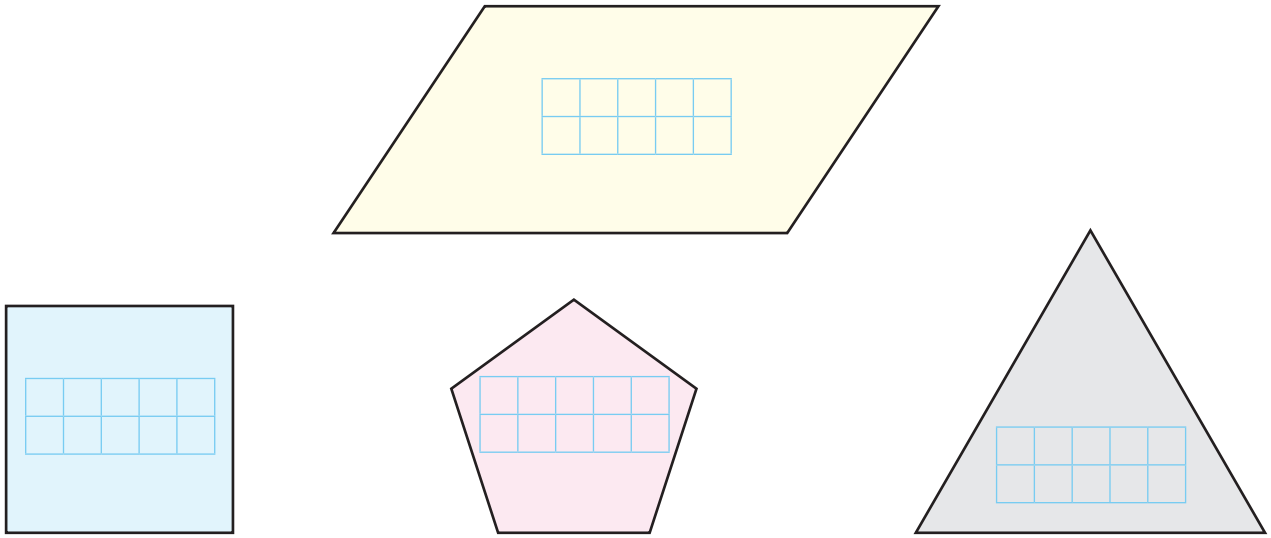

3. Szerokość prostokąta jest równa 4 cm. Jego długość jest dwa razy większa od szerokości. Oblicz obwód tego prostokąta.

Działanie:

Odpowiedź:

Jak obliczamy obwody?

1. Z Roszkowa do Kasztanowa przez leśniczówkę w Borowikach odległość wynosi 26 km. Z Kasztanowa do Roszkowa odległość wynosi 8 km. Z Roszkowa do leśniczówki odległość wynosi 12 km. Ile kilometrów wynosi odległość z leśniczówki do Kasztanowa?

Działanie:

Odpowiedź:

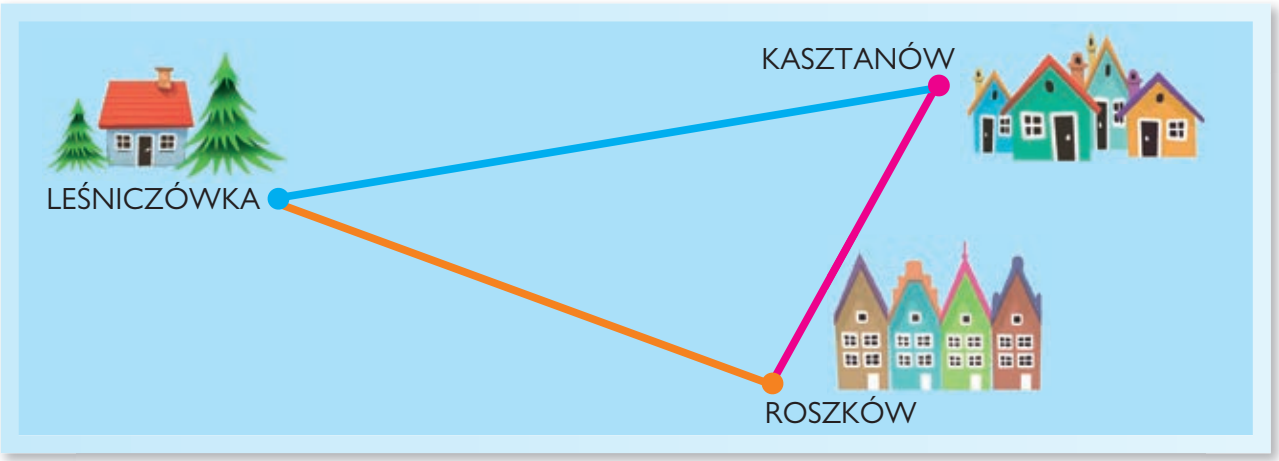

- Ile km wynosi trasa: Roszkowo, leśniczówka, Kasztanowo, Roszkowo?

Działanie:

Odpowiedź:

2. Prostokąt ma wymiary 2 cm i 4cm. Narysuj kwadrat o obwodzie równym obwodowi tego prostokąta.

3. Mama obszywa serwetki koronką. Ile potrzebuje koronki do obszycia 3 takich samych serwetek?

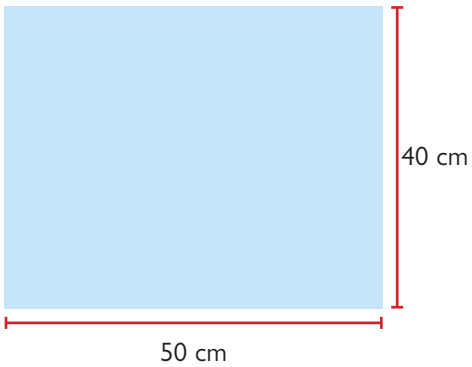

Działanie:

Odpowiedź:

4. Ile milimetrów mają obwody tych prostokątów?

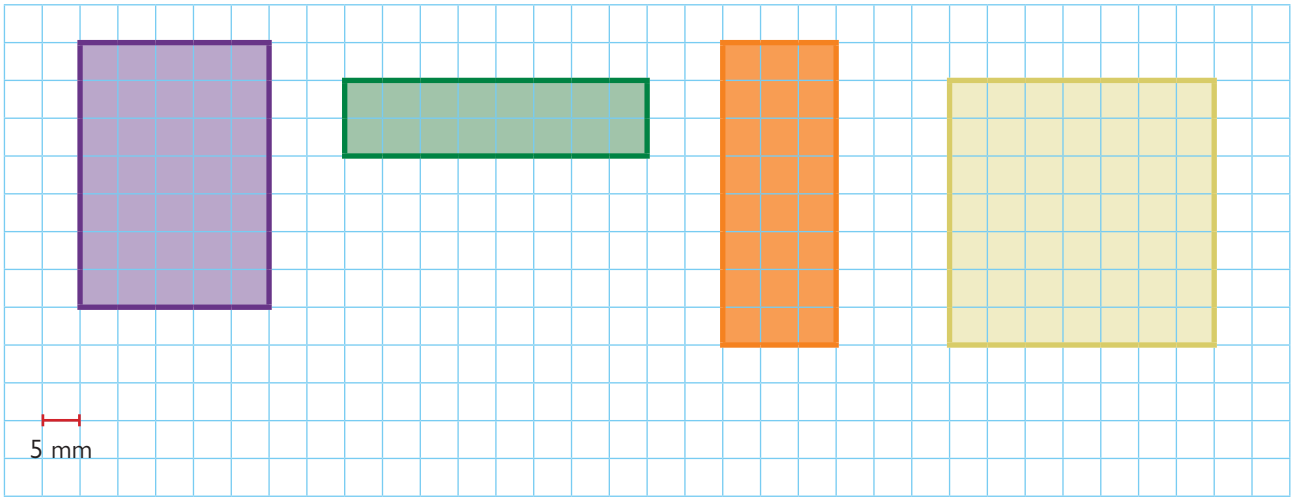

5. Do ogrodzenia prostokątnej działki potrzeba 120 m siatki. Jej szerokość wynosi 20 m. Oblicz jej długość.

Działanie:

Odpowiedź:

Działania na liczbach

1. Oblicz.

- Ile kosztują 3 opakowania pisaków, które są w promocji?
- Ile kosztują pisaki zapakowane po 3 sztuki? Ile będą kosztowały 2 takie opakowania?
- Ile razem kosztuje 1 gruby pisak, 8 pędzelków i 7 ołówków?
- Ile razem kosztuje 9 długopisów i trzy opakowania pisaków po 12 zł?
- Ile reszty otrzyma Mat z 200 zł banknotu, jeśli kupi po jednym opakowaniu każdych pisaków?

Ile to kosztuje?

1. Przeczytaj menu restauracji w kolejności od najtańszej do najdroższej potrawy.

MENU

Pierogi	12 zł
Sałatka z kurczakiem	23 zł
Zapiekanka z żółtym serem	9 zł
Pizza	21 zł
Dorsz z ryżem i kiszoną kapustą	32 zł
Gołąbki	15 zł
Zupa dyniowa	6 zł
Rosół	8 zł
Barszcz czerwony	5 zł
Sok owocowy	4 zł
Lody owocowe	1 gałka 2 zł

- Tata i Hoan zamówili: zupę dyniową, barszcz czerwony, dorsza z ryżem i kiszoną kapustą, gołąbki. Tata zamówił też dwie gałki lodów, a Hoan trzy gałki. Ile zapłacili?

Działanie:

- Ile reszty dostali z banknotu 200 zł?

Działanie:

- Wybierz z karty cztery najdroższe dania. Ile kosztują?

Działanie:

- Jaka jest różnica pomiędzy najdroższą a najtańszą potrawą?

Działanie:

- Masz do dyspozycji 50 zł. Co możesz zamówić? Zaproponuj.

Powtórki przez pagórki

1. Oblicz:

- 9 tygodni to razem ☐☐☐☐ dni.
- 5 tygodni i 5 dni to razem ☐☐☐☐ dni.
- 1 rok to ☐☐☐☐ kwartały.
- 4 lata i 3 kwartały to razem ☐☐☐☐ kwartałów.
- 3 lata i 2 miesiące to razem ☐☐☐☐ miesięcy.

2. Ile to gramów?

☐☐☐☐☐☐☐
☐☐☐☐☐☐☐

☐☐☐☐☐☐☐
☐☐☐☐☐☐☐

☐☐☐☐☐☐☐
☐☐☐☐☐☐☐

☐☐☐☐☐☐☐
☐☐☐☐☐☐☐

3. Narysu tyle koralików, ile wskazują liczby.

531

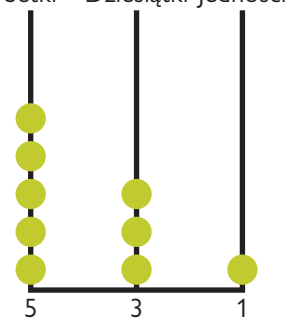

491

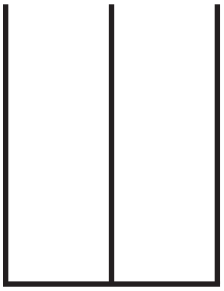

507

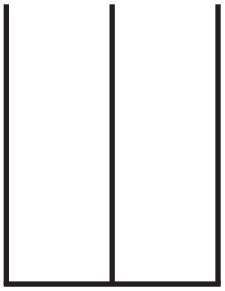

773

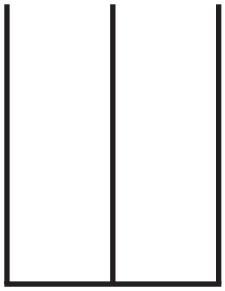

4. Przeczytaj menu restauracji w kolejności od najtańszej do najdroższej potrawy.

MENU

Pierogi leniwe	10 zł
Racuchy z jabłkami	12 zł
Kurczak z ryżem	22 zł
Zestaw surówek	7 zł
Zupa ogórkowa	6 zł
Galaretka owocowa	6 zł
Koktajl truskawkowy	5 zł

- Ile razem kosztuje zupa ogórkowa, kurczak z ryżem, zestaw surówek i koktajl truskawkowy?

Działanie:

- Ile razem kosztują 4 najdroższe potrawy?

Działanie:

- Ile razem kosztują 4 najtańsze potrawy?

Działanie:

- Ile reszty wyda kelner z banknotu 200 zł po zamówieniu: zupy ogórkowej, pierogów leniwych, sałatki owocowej?

Działanie:

- Ile zapłaci za lody czteroosobowa rodzina, jeżeli każdy kupi 3 gałki lodów?

Działanie:

Autorka: Maria Lorek

Redakcja: Andrzej Jabłoński, Włodzimierz Porębski

Fotoedycja, rekwizyty: Mirosława Łukaszek

Grafika, skład i łamanie: Piotr Gorzelańczyk
www.pitart.pl

Korekta: Witold Ostrowski

Wydanie I, 2019 rok

Wydawca: Fundacja Ekologiczna – Wychowanie i Sztuka „Elementarz”
40-743 Katowice, ul. Studencka 18

Druk:

Ilustratorzy:

Fotograficy:

Zdjęcia i agencje fotograficzne:

Wzory monet i banknotów udostępnione przez FISCHER Sp. z o.o.

Ćwiczenia są rozpowszechniane na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska.

Wypróbujcie bezpłatne interaktywne podręczniki z ćwiczeniami:
www.mcourser.pl/SztukaUczenia
Informacje dla rodziców i nauczycieli:
www.sztukauczenia.pl

My i nasza szkoła

Podręcznik do szkoły podstawowej do klasy 3
składa się z czterech części:

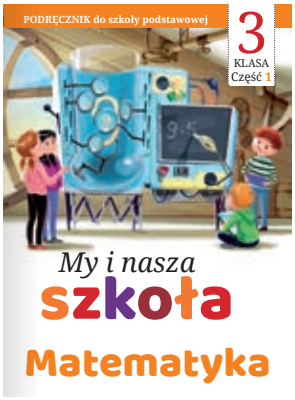

część 1

część 2

część 3

część 4

Katowice 2019
ISBN 978-83-86566-617

Podręczniki interaktywne:
www.mcourser.pl/SztukaUczenia
www.podrecznikizklasa.pl

ELEMENTARZ